

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/60/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820010216
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sučík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5820010216.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline na verejnom zasadnutí konanom 28. septembra 2023 v senáte zloženom z predsedu JUDr. Vladimíra Sučíka a sudkýň JUDr. Moniky Liptákovéj a JUDr. Eriky Bebčákovej, prejednal odvolanie obžalovaných R.. Y. N. a W.. V. W., proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/58/2020 z 2.3.2023, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/58/2020 z 2.3.2023.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaná R.. Y. N., nar. X.X.XXXX v X. N., trvale bytom S.
B. Z. XXX/XX, K.,

a obžalovaná W.. V. W., nar. X.X.XXXX v G., trvale bytom F. B.
XXX/X, K.,

sa podľa § 285 písm. b) Tr. por.

o s l o b o d z u j ú

spod obžaloby Okresnej prokuratúry Námestovo, sp.zn. Pv 570/18/5507 z 26.6.2020 pre skutok kvalifikovaný ako prečin neoprávneného zachytávania počítačových údajov podľa § 247c Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., že:

od presne nezistenej doby roku 2016 do 30.11.2018 v kancelárii Matričného úradu na obecnom úrade v K. zo služobného počítača opakovane, dlhodobo čítali a robili si fotokópie nezabezpečených súkromných správ W. G. s rodinnými príslušníkmi, s ktorými komunikovala elektronickou poštou prostredníctvom portálu GMAIL a tieto správy vo forme fotokópií odovzdali starostovi obce K.,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodených W. G., nar. X.X.XXXX, bytom K., F. B. XXX/X a V.. M. G., nar. XX.X.XXXX, bytom F. B. XXX/X, odkazuje s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu boli obžalované R.. Y. N. a W.. V. W. uznané za vinných z prečinu neoprávneného zachytávania počítačových údajov podľa § 247c ods. 1 Tr. zák. spáchaného

v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. na skutkovom základe tak, ako je uvedené v napadnutom rozsudku.

Za uvedený prečin bola obžalovaná R.. V. N. odsúdená podľa § 247c ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. jej súd výkon trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. jej bola určená skúšobná doba vo výmere 18 mesiacov.

Obžalovaná W.. V. W. bola odsúdená podľa § 247c ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2,3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., jej výkonu trestu bol podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. jej bola určená skúšobná doba vo výmere 18 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. boli poškodení W. G. a V.. M. G. s nárokom na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie obidve obžalované, ktoré odôvodnili prostredníctvom svojho obhajcu. V odvolaní uviedli, že rozsudok nepovažujú za zákonný. Prvostupňový súd nerešpektoval predchádzajúci príkaz odvolacieho súdu a nezaoberal sa posudzovaním skutku v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. Poukázali, že poškodená W. G. postupovala v rozpore so zákonom, keď bez právneho titulu posielala svojmu synovi osobné a neverejné údaje o občanoch obce. Pokiaľ je v rozsudku konštatované, že obžalované sa mali skutku dopustiť od 6.4.2016 a od 1.8.2018 do 30.11.2018, z vykonaných dôkazov táto skutočnosť nevyplýva. Pokiaľ prvostupňový súd vychádza zo skutočnosti, že v zachytenej komunikácii sa nachádzali aj správy z obdobia roku 2016, takýto záver považujú za nesprávny. Pokiaľ bola skopírovaná aj komunikácia z roku 2016, neznamená to, že túto obžalované skopírovali v roku 2016. Prvostupňový súd sa nevysporiadal s predchádzajúcim konštatovaním krajského súdu, že obžalované takto skopírované údaje ihneď poskytli starostovi, ktorý ich zaslal na preverenie polícii. Neobstojí ani záver prvostupňového súdu, že obžalované neboli oprávnené ani poverené vykonávaním kontroly informačných systémov. Starosta obce opakovane vo výpovediach uviedol, že obžalované upozornil na možné protiprávne konanie v súvislosti s neoprávneným poskytovaním osobných údajov zo strany poškodenej. Preto im dal pokyn, aby mu oznámili akékoľvek skutočnosti, o ktorých sa dozvedia, a ktoré by tomu mohli nasvedčovať. Následne obžalované iba plnili pokyn starostu a túto komunikáciu mu odovzdali. Ďalej poukázali, že poškodená W. G. sa nepochybné dopustila porušovania pracovno-právnych predpisov. Pokiaľ poškodená neplnila zákonom ustanovené povinnosti, nezneužívať informácie nadobudnuté v súvislosti a pri vykonávaní zamestnania vo vlastný prospech alebo v prospech blízkych osôb, toto jej konanie nemôže v právnom štáte požívať právnu ochranu. Prvostupňový súd prihliadal na nezákonný dôkaz, a to na kamerový záznam, ktorý zabezpečila v kancelárii poškodenej. Poukázali, že ide o absolútne neúčinný a nezákonný dôkaz. Ďalej uviedli, že pokiaľ išlo o počítač poškodenej G., išlo o pracovný a nie súkromný počítač. Obžalované mali neobmedzený prístup k počítaču, a to z titulu výkonu ich pracovného zaradenia. Správy vo forme fotokópií ihneď odovzdali nadriadenému, starostovi obce, podľa jeho poverenia. Konali teda na priamy pokyn nadriadeného starostu. O možnom protiprávnom konaní poškodenej G. sa dozvedeli na základe listu z 30.7.2018, doručeného starostovi obce. Poškodená W. G. bola o svojich pracovných povinnostiach, ktoré nepochybné porušila, aj poučená 28.11.2016. Výrok o vine obžalovaných preto nemôže obstáť, keďže poškodená W. G. nebola oprávnená používať pracovný počítač na súkromnú korešpondenciu. Obžalované boli zo strany vedúceho služobného úradu poverené kontrolou dodržiavania pracovnej disciplíny na pracovisku. Zistený obsah zaistenej komunikácie nasvedčuje tomu, že poškodená W. G. v rozpore so zákonom neoprávnene poskytla a sprístupnila osobné údaje o inom, získané v súvislosti s výkonom svojho povolania, čím porušila všeobecne záväzným predpisom ustanovené povinnosti. Pokiaľ prvostupňový súd konštatuje, že obžalované neboli oprávnené ani poverené vykonávaním kontroly informačných systémov, takýto záver považujú za nesprávny, keďže nikdy netvrdili, že by výslovne vykonávali kontrolnú činnosť. Predmetnú komunikáciu objavili náhodne, počas plnenia pracovných povinností a konali teda v medziach povinností vyplývajúcich z ich pracovných zmlúv a v medziach zákona. Navrhli preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a sám aby ich oslobodil spod obžaloby z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por., zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávnenými osobami a že toto je v celom rozsahu dôvodné.

V súvislosti s prejednávanou vecou krajský súd poznamenáva, že okresný súd už rozsudkom z 13.7.2021 uznal obidve obžalované za vinné zo spáchania prečinu neoprávneného zachytávania počítačových údajov podľa § 247c ods. 1 Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. a uložil im tresty a taktiež rozhodol aj výrokom o náhrade škody.

Na základe odvolania obžalovaných bol predchádzajúci rozsudok okresného súdu, uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 3To/18/2022 z 25.8.2022, zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd sa vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí vyjadril, že okresný súd rozhodol vo veci predčasne, keď sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami významnými pre rozhodnutie, pričom vznikli pochybnosti o správnosti jeho skutkových zistení a je potrebné dokazovanie doplniť.

Krajský súd najmä poukázal, že prvostupňový súd sa nedostatočne zaoberal posudzovaním skutočností, či poškodená pri komunikácii so svojim synom a zasielaním mu údajov o občanoch obce, postupovala v súlade so zákonom, pričom takéto posúdenie má význam z hľadiska § 10 ods. 2 Tr. zák.

Taktiež krajský súd vytkol prvostupňovému súdu, že ohraničenie skutku od roku 2016 do 30.11.2018, nemá dostatočnú oporu vo vykonaných dôkazoch, pričom táto skutočnosť vyplýva len z nepodloženého tvrdenia poškodenej W. G..

Krajský súd ďalej konštatoval, že obžalované konali výlučne na základe žiadosti starostu a výlučne s úmyslom odhaliť prípadnú protiprávnú činnosť poškodenej, na ktorú ich upozornil starosta. Vytkol prvostupňovému súdu, že nevykonali viaceré podstatné dôkazy, týkajúce sa pracovných zmlúv obžalovaných a poškodenej, a taktiež poučenia obžalovaných a poškodenej.

Krajský súd ďalej konštatoval, že obžalované nepochybne nekonali svojvoľne, pokiaľ vyhotovili fotokópie súkromných správ poškodenej zo služobného počítača, bolo to výlučne na základe žiadosti starostu obce, ktorý mal podozrenie z nezákonnej činnosti vykonávanej poškodenou práve pri komunikácii so svojim synom. Obžalované tieto údaje ihneď poskytli starostovi, ktorý ich zaslal na preverenie polícii.

Preskúmaním spisu krajský súd dospel k záveru, že prvostupňový súd doplnil dokazovanie v celom rozsahu tak, ako mu to nariadil krajský súd, avšak pri hodnotení všetkých vykonaných dôkazov nepostupoval dôsledne a najmä sa nevysporiadal s okolnosťami, na ktoré poukázal vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí krajský súd, ktoré majú zásadný význam pre posúdenie viny obžalovaných.

Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku poukázal najmä na vyjadrenie starostu R. F. Y., ktorý uviedol, že neupozornil poškodenú G. na to, že jej elektronická komunikácia môže byť kontrolovaná. Uviedol pritom, že poškodená bola viackrát upozorňovaná na ochranu osobných údajov. On nikoho nepoveril kontrolou počítačov. Prvostupňový súd ďalej uviedol, že z pracovných zmlúv obžalovaných nevyplýva ich právo monitorovať činnosť poškodenej na počítači. Ak zamestnávateľ zavádza kontrolný mechanizmus, je povinný prerokovať so zástupcami zamestnancov rozsah kontroly a spôsob jej uskutočnenia, ako aj dobu jej trvania a informovať zamestnancov o kontrole. Pokiaľ ide o časové obdobie páchania skutku, bolo preukázané, že komunikácia pochádzala od roku 2016, konkrétne od 6.4.2016.

S takýmto hodnotením vykonaných dôkazov sa krajský súd nestotožňuje a považuje ho za nesprávne a prvostupňový súd hodnotil vykonané dôkazy výlučne v neprospech obžalovaných.

Z vykonaných dôkazov nepochybne vyplýva, že poškodená pri elektronickej komunikácii so svojim synom opakovane a závažným spôsobom porušovala povinnosti vyplývajúce jej z pracovnej zmluvy, ako aj z poučenia o ochrane osobných údajov. Táto skutočnosť jednoznačne vyplýva zo správ, ktoré zachytili obidve obžalované, pričom išlo o komunikáciu poškodenej s jej synom. Bezpečne bolo teda

preukázané, že poškodená poskytovala osobné údaje konkrétnych občanov obce svojmu synovi, a to v rozpore s poučením o ochrane osobných údajov zamestnávateľom, ako aj v rozpore s jej pracovnými povinnosťami.

Objektívne bolo preukázané, že obžalované vyhotovili fotokópie súkromných správ poškodenej až na základe žiadosti starostu po tom, čo ich tento upozornil na možné porušovanie pracovných predpisov poškodenej v oblasti ochrany osobných údajov. Už v predchádzajúcom rozhodnutí krajský súd konštatoval, že nešlo o svojvoľné konanie obidvoch obžalovaných, ale išlo o konanie, ktorých jediným zámerom bolo odhalenie prípadnej protiprávnej činnosti poškodenej týkajúcej sa závažného porušovania pracovných povinností. Nesporným je aj fakt, že obžalované ihneď po získaní súkromných správ tieto odovzdali starostovi a tento ich zaslal na preverenie polícii. Možno teda nepochybné konštatovať, že obidve obžalované konali na základe pokynu svojho priameho nadriadeného - starostu, s cieľom odhaliť prípadnú protiprávnu činnosť poškodenej, ktorá sa napokon nepochybné aj potvrdila. V tomto smere sa potom krajský súd v celom rozsahu stotožňuje s odvolacími námietkami obžalovaných, že poškodená konala protiprávne a pokiaľ sa svojim konaním snažili jej protiprávnu činnosť odhaliť, bolo to výlučne na základe požiadavky starostu a v záujme odhalenia protiprávnej činnosti poškodenej.

Konštatovanie prvostupňového súdu, že obžalované neboli oprávnené vykonávať kontrolu informačných systémov, preto považuje krajský súd za irelevantné, nakoľko obidve obžalované postupovali spôsobom, ktorým účinne odhalili porušovanie pracovných povinností poškodenu, na ktorú bol listom upozornený starosta obce. Zámerom obžalovaných nebolo teda sledovať súkromnú komunikáciu poškodenej, ale ich zámerom bolo len a len odhaliť jej porušovanie pracovných predpisov, na ktoré boli upozornené priamo starostom.

Za nesprávne považuje krajský súd aj konštatovanie prvostupňového súdu, že obžalované monitorovali komunikáciu poškodenej už v roku 2016, vzhľadom na to, že v zaznamenanej komunikácii sa nachádzajú aj správy z roku 2016. Ako už vo svojom vyjadrení konštatoval aj prokurátor, táto skutočnosť len preukazuje, že skopírovali z počítača poškodenej aj správy z roku 2016, pričom tieto správy nepotvrdzujú, že by k ich skopírovaniu došlo aj v roku 2016. Aj v tomto smere považuje krajský súd skutok za nesprávne ohraničený.

Napokon krajský súd poznamenáva, že obidve obžalované plnili svoje pracovné povinnosti plne v súlade s ich pracovnými zmluvami a naopak, poškodená porušovala svojim konaním pracovné povinnosti, ako aj predpisy o ochrane osobných údajov. Prvostupňový súd v rozsudku poukázal na časti pracovných zmlúv obžalovaných, pričom krajský súd poznamenáva, že z pracovných zmlúv obžalovaných okrem iného vyplýva aj povinnosť zamestnanca, pracovať svedomito a riadne podľa svojich síl, vedomostí a schopností a plniť pokyny nadriadených.

Zo záznamu o poučení z 28.11.2016 vyplýva, že obidve obžalované a poškodená boli starostom obce poučené, že majú ako zamestnanci právo vykonávať spracovateľské operácie s osobnými údajmi spracovanými v informačných systémoch výlučne v súlade s právnym základom, od ktorého prevádzkovateľ odvodzuje oprávnenie spracúvať osobné údaje, a to len v rozsahu a spôsobom, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie ustanoveného alebo vymedzeného účelu spracovania. Ďalej boli poučené o povinnosti v súvislosti so spracovaním osobných údajov rešpektovať povinnosti formulované prevádzkovateľom, najmä v rámci bezpečnostného projektu na ochranu osobných údajov. Ďalej boli povinné získavať na základe svojho pracovného zaradenia pre prevádzkovateľa len nevyhnutné osobné údaje výlučne na zákonom ustanovený alebo vymedzený účel. Je pritom neprípustné získavanie osobných údajov pod zámienkou iného účelu spracovania alebo inej činnosti. Taktiež v zmysle tohto poučenia nesmeli osobné údaje spracované prevádzkovateľom využiť pre osobnú potrebu, či potrebu inej osoby alebo na iné, než služobné, účely podľa zákona.

V súvislosti s konaním poškodenej krajský súd poukazuje aj na pracovný poriadok Obce K., z ktorého okrem iného vyplýva, že za porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom, sa považuje úmyselné konanie zamestnanca, ktorý zneužíva na škodu zamestnávateľa poznatky a informácie nadobudnuté pri práci u tohto zamestnávateľa. Za vážne porušenie pracovnej disciplíny sa považuje aj nedovolené používanie pracovných nástrojov. Závažným porušením pracovnej disciplíny je aj úmyselné konanie vedúce k poškodzovaniu dobrého mena zamestnávateľa, či znižovaniu dôvery v orgány obce.

Vykonanými dôkazmi bolo podľa názoru krajského súdu nepochybne a bezpečne preukázané porušovanie pracovnej disciplíny hrubým spôsobom práve poškodenou. Práve odhalenie takéhoto hrubého, resp. vážneho porušovania pracovnej disciplíny poškodenou, bolo jediným objektívne preukázaným zámerom činnosti obžalovaných, a to na základe požiadavky starostu obce.

Krajský súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti potom pri posudzovaní závažnosti konania obžalovaných dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti uvedené v § 10 ods. 2 Tr. zák. je závažnosť ich konania nepatrná a nejde preto o prečin.

Krajský súd na základe odvolania obžalovaných potom postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu ako nezákonný a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. podľa § 285 písm. b) Tr. por. obidve obžalované oslobodil spod obžaloby a to z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

Keďže obžalované boli oslobodené spod obžaloby, krajský súd obligatórne postupom podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodených W. G. a V.. M. Tekefa odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.